

Ville Kauko

Dokumentaarinen taidevalokuva ja verkon kuvatulva

Photo RAW Awards

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

Viestinnän koulutusohjelma

Opinnäytetyö

18.11.2013

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Ville Kauko Dokumentaarisin taidevalokuva ja verkon kuvatulva Photo RAW Awards 35 sivua + 1 liite 18.11.2013
Tutkinto	Medianomi
Koulutusohjelma	Kulttuuri ja luova-ala
Suuntautumisvaihtoehto	Digitaalinen viestintä, Visuaalinen suunnittelu
Ohjaaja(t)	Tuntiopettaja Kari Vähäsarja Yliopettaja Pauli Laine
<p>Dokumentaarisin taidevalokuvan tulevaisuus haasteineen ja mahdollisuuksineen on kysymys, mihin tämä opinnäytetyö etsii ratkaisuja. Opinnäytetyön rinnalla on toteutettu verkkosivujen suunnittelu dokumentaarisen taidevalokuvan kilpailulle. Tämän toteutuksen tilaajana on ollut valokuvataiteen ja valokuvajournalismin erikoislehti Photo RAW.</p> <p>2013 dokumentaarinen taidevalokuva on Suomessa nousussa, mutta se perustuu pitkälti tekijöidensä intohimoon. Samaan aikaan valokuvan asema ja arvostus ovat laskemassa. Tähän vaikuttavat lehtien levikkien lasku, digitalisoituminen sekä valokuvien suuri tarjonta teknisen kehityksen myötä. Opinnäytetyössä esitellään nykytilanteen lisäksi valokuvan historiaa, sekä valokuvaa taiteena. Opinnäytetyössä käytetyn määritelmän mukaisesti valokuvan taiteellisuus on kiinni sen oikeanlaisista kytköksistä taiteellisiin instituutioihin.</p> <p>Opinnäytetyö on jaettu kolmeen osaan. Ensimmäinen osa käsittelee dokumentaarista taidevalokuvaa. Lisäksi valokuvataiteilija Timo Kellaranta esittää näkemyksensä valokuvan taiteellisuudesta. Toinen osio keskittyy valokuvaan verkossa. Tässä osiossa pohdin valokuvan käyttöä, esiintymistä ja mahdollisuuksia verkossa. Viimeisessä osiossa esitellään Photo RAW -lehdelle tehty projekti nimeltään RAW Awards 2014.</p> <p>RAW Awardsien visuaalinen ulkoasu pyrki vastaamaan dokumentaarisen taidevalokuvan haasteisiin. Tyylikäs visuaalinen ulkoasu, joka antaa valokuvalle tilaa ja toimii näytöstä riippumatta on hyvä lähtökohta suunnittelulle. Verkossa tapahtuvan kilpailun lisäksi parhaat kuvat on tarkoitus julkaista Photo RAW -lehden erikoisnumerossa. Lehden ja verkon yhtenäinen ulkoasu, sekä molempien vahvuuksien hyödyntäminen on linja joka on osoittautunut toimivaksi tämän opinnäytetyön perusteella.</p>	
Avainsanat	Valokuva, dokumentaarinen taidevalokuva, media, verkko

Author(s) Title	Ville Kauko Documentary art photography and the popularity of social media and digital photographs
Number of Pages Date	35 pages + 1 appendix 18 November 2013
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Degree programme in media
Specialisation option	Visual design
Instructor(s)	Kari Vähäsarja, Lecturer Pauli Laine, Principal lecturer
<p>The future of documentary art photography with its challenges and possibilities is the question this Thesis aims to find answers. In addition, a visual design project for Photo RAW magazine has been done to support the theory. This project was a layout design for an international photography competition ordered by Photo RAW.</p> <p>In 2013, documentary art photography in Finland is looking good. However, it is largely based on the passion of the professionals who work in the field of photography. On the other hand, photography is in decline when magazines have fewer readers as everything is being digitalized. At the same time the appreciation of photography also seems to be in trouble. While looking into the current state of documentary art photography, this Thesis also takes a look to the past and also to the future. Documentary art photography is defined as published photography, which has links to artistic institutions.</p> <p>The Thesis is divided into three sections. The first is about documentary art photography including an interview with art photographer Timo Kellaranta. The second is about photography in the digital world or the web. The last is dedicated to the RAW Awards project.</p> <p>The design of RAW Awards aims to give answers to the future possibilities of documentary photography. Good visual design that gives room for the photograph itself and works also in mobile devices is a good starting point. In addition the best photographs will be published in a special edition of Photo RAW magazine. Good design with both web and print is a key feature. In addition, the use of both medias in a way that they support each other is recommended.</p>	
Keywords	documentary art photography, web, print, photo, art

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Dokumentaarinen taidevalokuva	2
2.1	Valokuvan ja valokuvaajan asema	3
2.2	Valokuvataide, valokuva ja taide	4
2.2.1	Timo Kellarannan haastattelu	6
2.2.2	Valokuvataiteen synty	7
2.3	Valokuvataide Suomessa	8
2.4	Dokumentaarisen taidevalokuvan luonne	9
2.5	Taidevalokuvan uudet esitysalustat	11
3	Valokuva verkossa	13
3.1	Taidevalokuvan haasteet verkossa	14
3.1.1	Verkko ennakkonäytöksenä	15
3.1.2	Aika ja taide	17
3.1.3	Sochi Projekti	17
3.2	Verkkoluettavat lehdet	18
4	Teorian yhteenveto	20
5	Photo RAW Awards 2014	20
5.1	Photo RAW	21
5.2	RAW Awards	22
5.3	Projektin vaiheet	22
5.4	Visuaaliset valinnat	25
6	Loppuyhteenveto	28
	Lähteet	31
	Liitteet	
	Liite 1. Timo Kellaranta haastattelu 5.8.2013	

1 Johdanto

Photo RAW -niminen valokuvajournalismiin ja taidevalokuvaan keskittynyt lehti tarvitsi graafista suunnittelijaa projektiinsa. Projektissa oli kyse kansainvälisestä ammattilaisille suunnatusta valokuvakilpailusta ja siihen liittyvän verkkosivun visuaalisesta sekä rakenteellisesta suunnittelusta. Tämä projekti toimii pohjana opinnäytetyölle, joka pohtii dokumentaarisen taidevalokuvan asemaa verkon kuvatuvassa. Verkon kuvatulla tarkoitetaan tämän opinnäytetyön yhteydessä verkkoon ladattavien valokuvien valtavaa määrää ja kuvallisen viestinnän kasvua, jota ovat edesauttaneet tekninen kehitys sekä sosiaalinen media.

Opinnäytetyön ensimmäisessä osassa ovat pääroolissa valokuvan luonne ja sen rooli taiteen osa-alueena. Asia käydään myös läpi taidevalokuvaaja Timo Kelarannan haastattelun kautta, missä kuvaaja pohtii valokuvan taiteellisia ominaisuuksia. Toisessa osassa opinnäytetyötäni pohditaan eri näkökulmista valokuvan digitalisoitumista ja siirtymistä pimiöistä verkkoon. Toisessa osassa esitelen myös erilaisia taiteellisia julkaisuja ja instituutioita, jotka ovat käsitelleet omalla tavallaan digitalisoitumisen vaikutuksia.

Valokuva on määrällisesti läsnä kaikkialla, mutta valokuvan taiteelliset julkaisut tarvitsevat uusia rahoitusmalleja, jotta niiden tekeminen on tulevaisuudessakin mahdollista. Mitä nämä kirjat tai lehdet voivat sitten tehdä säilyäkseen ja kuinka verkko voi tässä auttaa? Yksi ratkaisu tähän esitellään myöhemmin, kun tutustumme joukkorahoitukseen. Taidejulkaisujen lisäksi pohdin myös valokuvan taiteellisia ulottuvuuksia. Taidekysymystä käsitellään suomalaisten ja kansainvälisten valokuvaajien töiden kautta myös historiallisesta näkökulmasta.

Verkko on alusta, jossa siirrytään paikasta toiseen sekunneissa. Perinteisesti taidevalokuvan esityspaikat ovat sellaisia, joissa valokuvalle on mahdollista antaa aikaa, mutta kuinka yhteensovittaa nämä kaksi? Siirtyykö dokumentaarinen taidevalokuva tulevaisuudessa enemmän verkkoon vai toimiiiko verkko taidevalokuvan ennakkonäytöksenä? Opinnäytetyössä esitellään lopuksi asiakaspro-

jektin prosessi sekä pohditaan erilaisia visuaalisia ratkaisuja. Asiakasprojektissa lähtökohtana oli luoda näyttävä ennakkoasetelma valokuville. Asiakasprojektissa lähdin liikkeelle ajatuksesta, että verkko on taidevalokuvan ennakkonäytös, sekä osa laajempaa kokonaisuutta, johon kuuluu lisäksi painettu julkaisu.

2 Dokumentaarinen taidevalokuva

Dokumentaarinen taidevalokuva on Suomessa vuonna 2013 nousussa. Dokumentaarisessa taidevalokuvassa kuvalla on tarina. Teknisesti onnistuneen kuvan sijaan tärkeämpää on sisältö. Valokuvaajien mukaan dokumentaarisen valokuvan julkaisun lisääntyminen johtuu osittain Sanoma Oy:n kiistellyistä avustajasopimuksista (Mankkinen, 2012.)

Avustajasopimuksella SanomaWSOY pyrkii saamaan kaikki käyttöoikeudet itselleen ilman lisäkorvausta (Markkinaoikeus, 2010). Mitä dokumentaarinen taidevalokuva sitten on ja miksi se on Suomessa nousussa? Profotos- verkkopalvelu, joka tarjoaa valokuvan ammattilaisille erilaisia palveluja, määrittelee dokumentaarisen taidevalokuvan olevan valokuvaa, joka tallentaa sosiaalisia ja poliittisia tapahtumia tiedonvälittämisen takia (Profotos, 2013).

Avustajasopimukseen liittyvä kiista ja sitä seurannut dokumentaarisen taidevalokuvan nousu tuovat hyvin esiin tyylilajin ”tee se itse” -mentaliteetin, joka löytyy myös Photo RAW -lehden taustalta. Molempien takaa löytyy tahto ja tarve tuottaa jotain, mitä ei ohjaa tilaaja ja jotain, missä ei tehdä kompromisseja kaupallisuuden edessä. Näin on tehty esimerkiksi See the Baltic Sea -kirjan kanssa, jota käsitellään tarkemmin kappaleessa Taidevalokuvan haasteet verkossa (Mesenaatti.me, 2013). Voidaan toki ajatella, että Sanoman tapauksessa kyse on myös taiteilijoiden pyrkimyksestä saada rahallista vastinetta töilleen. Freelancereiden asema työmarkkinoilla ei kuitenkaan ole turvallinen, joten selkeisiin epäkohtiin puuttuminen on hyvä asia (Suomen freelancer-journalistit ry). Toisaalta valokuvaajien omien projektien julkaisu, mikä näkyi myös Vuoden lehtikuvat 2013 kilpailussa tuo esiin ongelman, josta Kari Kuukka kirjoittaa kolumnissaan: ”*Kysyn ennemminkin: miksi media ei koe samoja asioita tai teemoja tärkeäksi kuin*

kuvaaja? Heijastaako tämä aikaa, jossa elämme? Lehdet täytetään lukijoiden kuvilla, ja todellinen kuvajournalismi – mitä se sitten ikinä onkaan – hakee ulospääsyä muualla? Kuvilla väritetään muuten niin harmaita sivuja, ehkä todistellaan toimittajan sanomaa. Kuinka usein kuvilla kerrotaan tarina?” (Kuukka, 2013.)

Dokumentaarinen taidevalokuva on ristiriitainen tuote. Vaikka Kuukka kirjoittaa-kin kuvajournalismista, on dokumentaarisella taidevalokuvalla mielestäni usein myös journalistisia ulottuvuuksia. Onko dokumentaarisen taidevalokuvan kenttä supistumassa niin, että vain parhaat ja palkitut julkaistaan muiden jäädessä omakustanteiden ja apurahojen varaan?

2.1 Valokuvan ja valokuvaajan asema

Valokuvan ristiriitainen luonne yhtäältä eräänlaisena mekaanisena jäljittelynä ja toisaalta vuosituhannen vaihteen nykytaiteen menestyksenä on ongelma, jota Juha Suonpää pohtii kirjassaan *Valokuva on IN*. Suonpää laittaa vastakkain valokuvaajan koulutuksen ja taiteilijan koulutuksen. Taiteilijoiden koulutuksessa korostetaan välinevapautta, kun taas valokuvaajien koulutuksessa välineillä on suurempi rooli (Suonpää, 2011).

Valokuvaajan väline eli kamera on mahdollisesti yksi syy, miksi valokuvan luonne on ristiriitainen. Varsinkin, kun valokuvien ottaminen on teknisenä suoritteena yksinkertainen ja helppo oppia. Vuoden 2013 suosituin keskustelun aihe *Vauva* -lehden foorumilla on keskustelu valokuvaajan ammatin turhuudesta. Foorumille kirjoittaneen henkilön mielipide on, että turhempaa ammattia kuin valokuvaaja ei ole. (Ilta-Sanomat, 2013) Kyseisessä keskustelussa käsitellään valokuvaajaa journalistina eikä taiteilijana, mutta se tuo kuitenkin esiin ristiriidan valokuvan asemasta. Kappaleessa 2.2 otan käyttöön määritelmän, jonka kautta arvioin valokuvan taiteellisia ulottuvuuksia. Kappaleessa 2.3 esitetty Timo Kellarannan haastattelu antaa myös ymmärtää, että valokuvan kyseenalaistaminen ei ole uutta.

Valokuva saa osakseen erilaisia määrittämiä riippuen valitsemastamme näkökulmasta. Valokuvaa voi lähestyä joko teknisenä suoritteena, visuaalisena ilmaisumuotona, kulttuurisena tallenteena tai sosiaalisena ilmiönä (Makkonen, 2010). Kokemukseni mukaan valokuva sosiaalisena ilmiönä on korostunut mm. älypuhelimien myötä. Valokuvataiteen kohdalla teknisen kehityksen osuus on kuitenkin mielestäni jossain määrin vähäistä. Taidevalokuvan parissa työskentelevistä taiteilijoista moni kuvaa edelleen filmille. Tästä esimerkkinä mainittakoon I Still Shoot Film –niminen verkkosivu, joka on ammattivalokuvaaja Rachel Rebibon ylläpitämä portaali filmivalokuvaukselle (I Still Shoot Film, 2013). Tässä mielessä koen, että välinelunnetta korostava valokuvaajakoulutus ei ole ongelma. Valokuvataiteilija valitsee välineensä kuten taidemaalari ja merkitys on visuaalisuudessa sekä sisällössä. Tämä voidaan todeta tutustumalla esimerkiksi Metropolitan Museum of Artin valokuvakokoelmaan, joka ulottuu vuodesta 1830 aina tähän päivään asti (Metropolitan Museum of Art, 2013). Mikä sitten tekee valokuvasta taidetta? Journal of Aesthetics & Art Criticism –lehdessä julkaistu artikkeli antaa määritelmän, jota käytän tämän opinnäytetyön yhteydessä. Tämä määritelmän mukaan valokuvan taiteellisuus on kiinni sen kytköksistä taiteellisiin instituutioihin.

2.2 Valokuvataide, valokuva ja taide

Taidetta ei voi määritellä, kuten esimerkiksi eläinlajeja, joiden erottelu perustuu niiden fyysisiin eroavaisuuksiin. Alligaattorin ja krokotiilin nimet ovat ihmisten keksimiä ja ne viittaavat fyysisiin eroihin, jotka erottavat alligaattorin ja krokotiilin toisistaan. Valokuvat ovat kaikki fyysiseltä olemukseltaan samanlaisia, mutta mikä tekee joistakin kuvista taidetta? John Irvinin mukaan valokuvan taiteellinen ominaisuus on sen oikeanlaisissa kytköksissä taiteeseen ja taideinstituutioihin (Irvin, 2012).

Luonnollisesti edellä mainittu määritelmä ei ole täydellinen. Taidetta voi syntyä ilman, että joku on sen tarkoittanut taiteeksi, mutta mikä sitten on instituutio? Instituutio voi tässä tapauksessa olla arvostettu lehti, taidekustantamon kirja tai esimerkiksi taidegalleria. Kuvio 1 on kuva Helsinki Schoolin Mika Seppälän ja

Heidi Söderholmin portfoliosta ja kuvio 2 on kirjoittajan oma valokuva. Näiden kuvien kautta pyrin konkretisoimaan valokuvan taiteellisuuden määritelmän, eli sen kytkökset taiteeseen ja taideinstituutioihin.

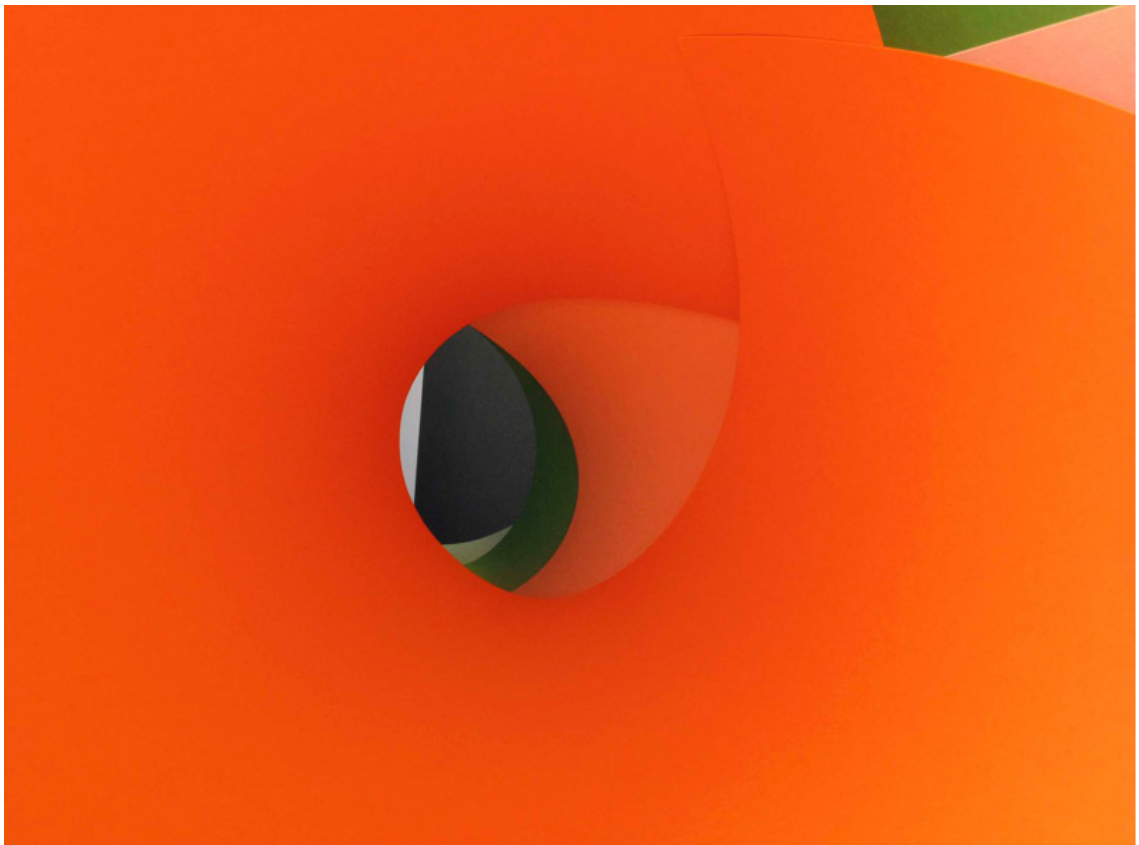
Kuvio 1. Vasemmalla: taidevalokuva (Mika Seppälä / Heidi Söderholm)

Kuvio 2. Oikealla: valokuva (kuvaaja: Ville Kauko)

Ottamatta kantaa visuaalisuuteen Seppälän ja Söderholmin kuvan taustalla on Suomen arvostetuin valokuvainstituutio eli nykyisen Aalto Yliopiston Helsinki School. Irvinin *Journal of Aesthetics & Art Criticism* –lehdessä julkaistun artikkelin ja edellä esitetyn määritelmän mukaan instituutio tekee valokuvasta taidetta (Irvin, 2012). Irvinin määritelmän lisäksi taidekuvaaja Timo Kellaranta esittää näkemyksensä valokuvan taiteellisista ulottuvuuksista.

2.2.1 Timo Kellarannan haastattelu

Saadakseni paremman vastauksen kysymykseen ”Milloin valokuva on taidetta ja mikä siitä tekee taidetta?” haastattelin valokuvaaja Timo Kellaranta aiheesta. Timo Kellaranta on ollut valokuvaajana 70-luvulta asti ja lukuisten näyttelyiden lisäksi hänelle on myönnetty valokuvataiteen valtionpalkinto vuosina 1985 ja 1991 (Helsinki School, 2013.)

Kuvio 3. Timo Kellaranta, The Anniversary, 2012

Kellaranta lähtee vastauksessaan lähestymään aihetta historialliselta kannalta ja toteaa myös, että valokuvan asemaa on kyseenalaistettu sen synnystä lähtien. Kellaranta jatkaa, että valokuvaa taiteenmuotona on arvosteltu sen helppoudesta synnyttää kuvia. Hän itse puhuu käden roolista ja siitä, kuinka valokuvan kohdalla kädellä ei ole roolia. Toisin sanoen valokuvaa arvostellaan siksi, että taidemaalarin on käytettävä huomattavasti enemmän aikaa saadakseen luotua maalauksensa. Tällainen ajattelumalli, missä työn määrä vaikuttaa taiteellisuus-

teen on yksinkertaistettuna erikoinen. Tässä opinnäytetyössä esitetyn määritelmän mukaisesti kuvan taiteellisuus on kiinni sen oikealaisista kytköksistä taideinstituutioihin. Kellaranta itse puhuu kahden perinteen kuvista ja siitä, kuinka ne elävät samanaikaisesti. Esimerkkinä hän käyttää rumpuja, jotka esiintyvät musiikissa sekä analogisesti, että digitaalisesti.

(Kellaranta, 2013)

Lopuksi, Kellaranta ei tee eroa valokuvataiteen ja muun taiteen välillä. Valokuva on taidetta, kun se koskettaa vastaanottajaa niin, että hän parhaassa tapauksessa havahtuu ajattelemaan jotain uutta. Valokuvataiteessa sommittelu, valaistus ja kohde ovat tärkeässä roolissa, kun pyritään tekemään vaikutus katsojaan. Nämä valokuvataiteen vaikutuskeinot ovat peräisin vuodelta 1839 (Plagens 2007).

2.2.2 Valokuvataiteen synty

Taide ja totuus olivat aikaisemmin ystäviä modernismin aikakauteen asti. Modernismin myötä todellisuuden jäljittely astui kuvaan ja William Henry Talbot, joka tuotti ensimmäiset valokuvateokset negatiivista vuonna 1839 näki jäljittelyn uutena taidemuotona (Plagens 2007). Talbot on nostettu tässä yhteydessä esiin, koska Talbotin tapa kuvata on tietyllä tapaa vaikuttanut taidevalokuvaan ainakin vuosisadan ajan. Talbot oli ensimmäisiä, joiden sommittelu, kohteet ja valaisu olivat tarkoitushakuisia. Hän pyrki tietoisesti tuomaan maalaustaiteesta tuttua ilmaisua valokuvaan. Tänä päivänä sommittelu ja valaistus ovat tuttuja käsitteitä jokaiselle valokuvan harrastajalle, mutta vuonna 1839 valokuvat olivat vielä harvinaisia (Plagens 2007).

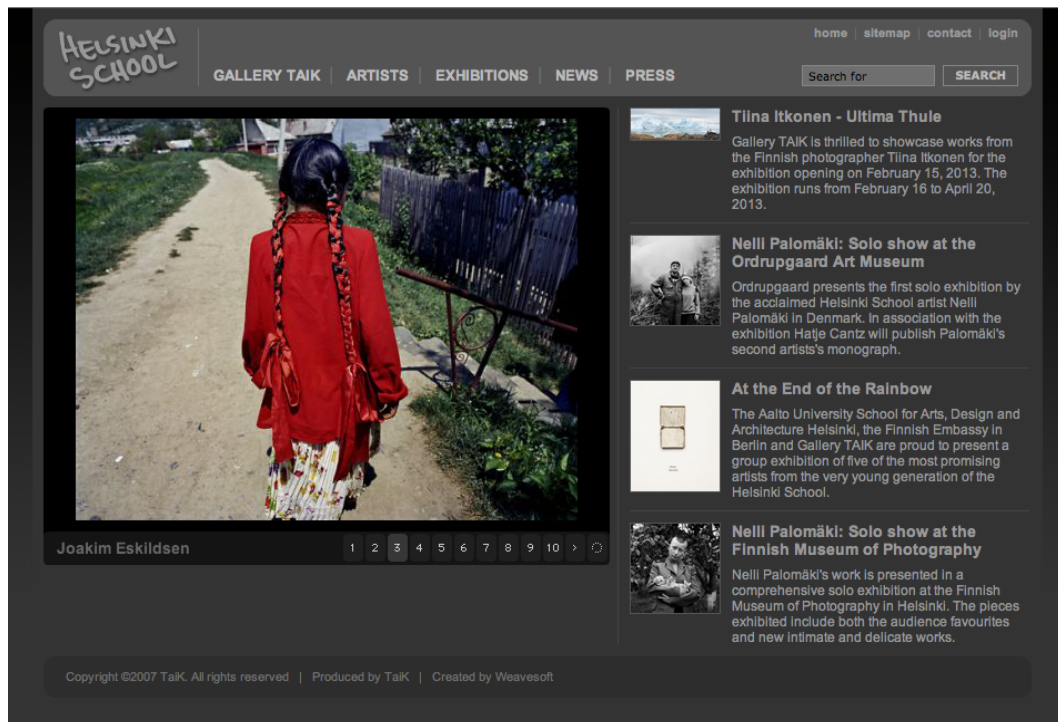

Kuvio 4. William Henry Talbot "The Open Door" (1844)

2.3 Valokuvataide Suomessa

Valokuvataide sekä dokumentaarinen taidevalokuva voi hyvin Suomessa kuten aikaisemmin mainitsin. Suomalaisen taidevalokuvan viennissä on myös onnistuttu, mistä kertoo nykyisen Aalto-yliopiston valokuvataiteen opiskelijoista koostuva "Helsinki School". Taideteollinen korkeakoulu opettaa oppilaitaan myös myymään ja markkinoimaan töitään (Kokko, 2010).

Helsinki School edustaa lähestymis- ja ajattelutapaa, joka on kehittynyt Aalto-yliopiston opetuksessa. Helsinki School -konsepti käsittää näkyvyytensä puolesta näyttelyt, kirjat sekä verkkosivun (Helsinki School). Erikoista kyllä, mielestäni kyseinen verkkosivu ei tuo kuvia ammattimaisesti esiin ja jättää jälkeensä amatöörimäisen tunnelman. Kuvien näkyvyys on heikko ja vaikka kuvat itsessään ovatkin ammattimaisia, kärsivät ne sivujen ulkoasun visuaalisuudesta (Kuvio 5).

Kuvio 5. www.helsinkischool.fi

2.4 Dokumentaarisen taidevalokuvan luonne

Dokumentaarisuus ilmenee kotimaisessa taidevalokuvassa nykyisin monin tavoin ja tyylilajin puitteissa voidaan puhua paitsi nuorekkaasta aggressiivisuudesta, myös aggressiivisesta visuaalisuudesta. Esimerkiksi Juuso Westerlundin kuvasarjoissa suoran salaman käyttö tai pelkkä luonnonvalo paljastavat asioita, joita voi kokea rumankauniina, alkuvoimaisina ja jopa eksoottisinakin, mutta toisaalta myös kohteitaan kunnioittavina (Mankkinen, 2012).

Kuvio 6. Juuso Westerlund "Vapaus, veljeys & valomerkki" (2009)

Kuviossa 6 on kuva Juuso Westerlundin kuvasarjasta. Kuvan konteksti, esitystapa (julkaistu Helsingin Sanomissa 15.10.2009), dokumentaarinen sisältö ja sitä myötä tunne antavat sille kuitenkin lisäarvoa (Irvin, 2012).

Aikaisemmin toin esille, kuinka Yle uutisoi dokumentaarisen taidevalokuvan omaehtoisesta luonteesta. On myös mahdollista, että kuvaaja saa toimeksiantannon (Mankkinen, 2012). Yksi esimerkki on Joakim Eskildsenin kuvasarja *Below the Line: Portraits of American Poverty*. Kyseinen kuvasarja ilmestyi Time-lehdessä vuonna 2011. Lehti tilasi työn Eskildseniltä, koska halusi antaa kasvot 2000-luvun amerikkalaiselle lamalle. Eskildsen matkusti viiteen osavaltioon havainnoimaan paikallista kurjuutta. Seitsemän kuukauden aikana hän matkusti New Yorkiin, Kaliforniaan, Lousianaan, Etelä-Dakotaan ja Georgiaan. Eskildsen matkusti yhdessä toimittaja Natasha Del Toron kanssa. (Hänninen, 2012)

Westerlundin ja Eskildsenin kuvat ovat visuaalisesti erilaisia, mutta molemmista välittyy dokumentaarisen taidevalokuvan luonne. Molemmat ovat lisäksi kytköksissä instituutioon ja täyttävät näin aikaisemmin esitetyn taiteellisuuden määri-

telmän. Molempien kuvaajien esimerkkiteokset edustavat valokuvan perinteisiä esitysalustoja, eli sanoma- ja aikakausilehtiä. Verkon aikakaudella myös valokuvan on etsittävä uusia julkaisutapoja. Tämä on asia, jota kevään 2013 Aperturnen numerossa pohditaan.

Kuvio 7. Joakim Eskildsen "Below the Line" (2011)

2.5 Taidevalokuvan uudet esitysalustat

Michael Famighetti pohtii kevään 2013 Aperturen numerossa mitä valokuvalehden tulisi olla. Hän jatkaa, että uusi Aperure pohjautuu kahteen olettamukseen. Ensinnäkin valokuvan runsaudesta digitaalilla esitysalustoilla huolimatta valokuva painettussa julkaisussa tarjoaa todellisen kokemuksen. Toiseksi lehti voi tuoda esiin valokuvan muuttuvan tarinan huomioiden silti valokuvauksen historian huolellisen tekstin kautta.

(Baer, Gourevitch, Matushaj, Ryan, Rose Shell, 2013.)

Aperture on vuonna 1952 perustettu julkaisu, joka tänä päivänä koostuu neljä kertaa vuodessa julkaistavasta lehdestä, valokuvakirjoista, blogeista, näyttelyistä ja kilpailuista. Käytännössä Aperture on siis enemmän kuin valokuvalehti (Aperture, 2013.)

Aperturea voisi mielestäni verrata Suomessa Mustan Taiteen ja Photo RAW:n yhteenliittymäksi. Musta Taide tuottaa sisällöllisesti ja visuaalisesti laadukkaita valokuvakirjoja, jotka on omistettu suomalaiselle valokuvataiteelle ja sen tutkimiselle (Musta Taide, 2013). Aperturen vahva usko painettuun julkaisuun ja tapamalla Aperture julkaisee lehteä, nostaa myös painetun lehden omalla tavallaan valokuvan uudeksi esitysalustaksi. Aperture edustaa sellaista kokonaisuutta minkä uskon olevan toimiva konsepti tulevaisuudessakin. Aperture ei tee vastakkainasettelua verkon ja printin välillä vaan pyrkii käyttämään molempien vahvuuksia mahdollisimman hyvin hyödykseen.

Opinnäytetyössäni olen viitannut Helsinki Schoolin verkkosivujen visuaaliseen ulkoasuun ja siihen, tukevatko ne Helsinki Schoolin valokuvallista ilmaisua. Suomen Kuvalehdessä Helsinki Schoolin kuvallisen ilmaisun tunnusmerkeiksi mainitaan tekninen näyttävyyys ja aiheen sijoittaminen kuvan keskelle (Kokko, 2010). Aperturen kohdalla jokainen osa-alue on huomioitu ja sama laadun tunne on havaittavissa, kun avaa lehden tai avaa verkkosivun selaimessa (Aperture, 2013). Tekninen näyttävyyys ja yhtenäinen visuaalinen linja on näkyvillä riippumatta esitysalustasta. Myöhemmin tutustumme myös World Press Photoon ja heidän tapansa hyödyntää verkkoa. Photo RAW:n kohdalla suunnittelun painopiste oli verkkosivujen näyttävyyys sekä visuaalinen yhteneväisyys lehden kanssa.

Kuvio 8. Aperture Spring 2013 numeron pääkirjoitus ja verkkosivun etusivunäkymä

3 Valokuva verkossa

Valokuvaa ja kuvaa on esillä enemmän kuin koskaan. Älypuhelinien ja erilaisten applikaatioiden kehittyminen on tehnyt valokuvasta nopean, jokapäiväisen ja helposti saatavilla olevan ilmaisukeinon. Esimerkiksi Facebookiin ladataan keskimäärin 300 miljoonaa valokuvaa päivässä (Constine, 2013). On helpompaa ottaa kuva ja lähettää se kuin kertoa sama asia sanoin. Vanhan sanonnan mukaan kuva kertoo enemmän kuin tuhat sanaa ja Facebookin tapauksessa 300 miljoonaa kuvaa kertookin jo sitten aika paljon.

Valokuvajournalisti Teru Kuwayama vertaa Telegraphin Instagram -artikkelissa valokuvan muutosta sähkökitaran keksimiseen ja jatkaa: “Luonnollisesti ammativalokuvaajalla ei ole nyt helppoa eikä tunnu hyvältä hävitä parin euron applikaatiolle. Se ei kuitenkaan tarkoita, että se olisi huonoa valokuvan kannalta.” (Richmond, 2011.)

Teru Kuwayaman mielipide on miellyttävän positiivinen. Mielestäni verkko on hyvä nähdä mahdollisuutena myös dokumentaarisen taidevalokuvan kohdalla, missä visuaalinen ulkoasu on myös tärkeä osa kokonaisuutta. Ammattimaisesti julkaistut kirjat, lehdet sekä näyttelyt täydentävät kuvan visuaalisuutta ja tämän olisi syytä olla lähtökohtana myös virtuaalisessa ympäristössä. Photo RAW Awardisen kohdalla tähän kiinnitettiin erityisesti huomiota. Yksi esimerkki verkon tarjoamista mahdollisuuksista on Suomen ensimmäinen puhtaasti yhteisörahoitukseen tarkoitettu palvelu, Mesenaatti.me. Mesenaatti.me:n kautta, on mahdollista hakea joukkorahoitusta ja esimerkiksi valokuvakirja *See the Baltic Sea* on saanut rahoituksen mesenaatti.me:n kautta. (Mesenaatti.me, 2013)

3.1 Taidevalokuvan haasteet verkossa

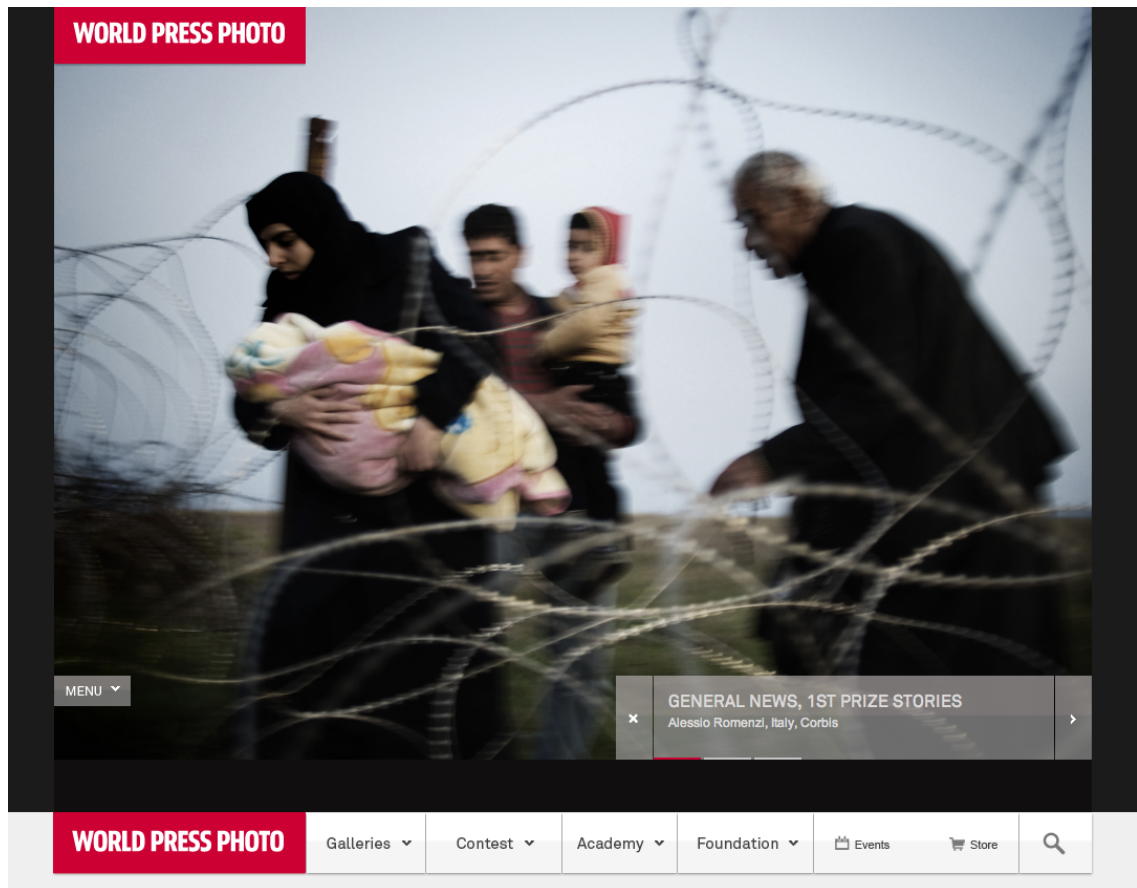
Kuvapainotteisista sosiaalista medioista Instragram on yksi suosituimpia (Smith, 2012). Se on sovellus, jonka välityksellä käyttäjät jakavat kuvia ja seuraavat muita käyttäjiä sekä heidän jakamiaan kuvia. Instragramin suosion myötä sieltä löytyvät yksityishenkilöiden lisäksi monet yritykset, jotka tavoittelevat suosiota ja sitä kautta näkyvyyttä (Instagram, 2013). Instragramin kuvakeskeisyys on mielestäni hyvä esimerkki valokuvan käytöstä verkossa, koska se antaa kuvalle tilaa älypuhelimien näytön verran. Instagram on yksi esimerkki valokuvan popularisoinnista ja siitä, kuinka kuvallinen viestintä on kasvattanut suosiotaan. Instagram on myös esimerkki valokuvan käyttö- ja esitystavasta verkossa. Miten taidevalokuva sitten näyttäytyy verkossa?

Aikaisemmin olen esitellyt Aalto-yliopiston valokuvaajaopiskelijoiden Helsinki Schoolin, jonka taiteellinen osaaminen ei kuitenkaan mielestäni näy verkossa. Vaikka kuvat ovat ammattimaisia (Kokko, 2010), ei Helsinki Schoolin verkkosivu tee oikeutta kuvien ammattimaiselle ulkoasulle. Helsinki Schoolilla on vuotuiset kirjansa ja näyttelynsä (Kokko, 2010). On mahdollista, että Helsinki School on jättänyt verkkosivut vähemmälle huomiolle keskittyen esimerkiksi näyttelyihin. Lisäksi monilla kuvaajilla on omat portfolionsa.

Taidevalokuvalla verkko tarjoaa haasteita (Brook, 2010). Esimerkiksi taide- näyttelyssä valokuvaajalla on tila, missä teokset ovat esillä halutussa koossa ja halutulla tavalla. Verkossa tuo ”tila” on näyttö. Tuskin on tarkoituskaan, että verkko yksin toimisi taidevalokuvan näyttämönä, mutta kuinka haasteisiin tulisi vastata? Yksi esimerkki on aikaisemmin mainittu *See the Baltic Sea* -kirja. Photo RAW Awardsin tapauksessa parhaat kuvat julkaistaan myös lehdessä. Verkkosivuja ei myöskään pidä ajatella toissijaisena näyttämönä. *See the Baltic Sea* -kirja esimerkiksi perustuu yhteisörahoitukseen. Rahoituksen saamisen edellytyksenä on ennakkomyynti, joka tapahtuu osin verkon välityksellä (Mesenaatti.me). Huonolla verkkomarkkinoinnilla rahoitusta ei välttämättä saada tarpeeksi ja *See the Baltic Sea* -kirja voisi jäädä toteutumatta.

3.1.1 Verkko ennakkonäytöksenä

Haasteista huolimatta uskon, että verkko kuitenkin mahdollistaa median näkyvyyden mitä olisi muuten vaikea saavuttaa ja on sen lisäksi monelle ensikosketus tuotteeseen. Tässä tapauksessa siis valokuvaan. Tästä syystä verkon visuaalisuutta ja toimivuutta ei sovi unohtaa varsinkaan dokumentaarisen taidevalokuvan kohdalla, missä esteettisyydellä on suuri merkitys. World Press Photo on hyvä esimerkki eri mediat kattavasta valokuvajulkaisusta, missä visuaalisuus ja valokuvan tila ovat läsnä myös verkossa. World Press Photo on verrattavissa myös Apertureen. World Press Photo on kuitenkin tunnettu nimenomaan kilpailustaan ja on siksi otettu tässä käsittelyyn.

Kuvio 9. Word Press Photo –kilpailun verkkosivu

World Press Photo on säätiö, joka tukee korkealaatuista valokuvajournalismia ja dokumentaarista valokuvaa. World Press Photo järjestää kilpailuja, näyttelyitä ja koulutuksia. World Press Photo on tunnettu erityisesti 55 vuotta sitten alkaneesta valokuvakilpailusta. Kilpailun voittajista koostetaan näyttely, joka matkustaa ympäri maailmaa ja lisäksi voittajista julkaistaan kirja. (World Press Photo) Tämä kokonaisuus antaa palkituille kuville ja kuvaajille mahdollisuuden saada kuvansa näkyviin tavalla, mikä ei olisi helppoa ilman World Press Photon kaltaista järjestöä. Verkossa valokuvat kilpailevat käyttäjien ajasta ja tuo aika on rajoitettua.

3.1.2 Aika ja taide

Helsingin Sanomat on ryhtynyt tarjoamaan lukijoilleen artikkeleita verkkoon joita on tarkoitus lukea ja katsoa ajan kanssa (Helsingin Sanomat, 2013) Uskon, että yksi dokumentaarisen taidevalokuvan voimakeinoista on sen hidas lukeminen ja että se oikeastaan vaatii ”lukijaltaan” aikaa tullakseen ymmärretyksi ja välittääkseen sen tunnetilan minkä kuvaaja on pyrkinyt siihen taltioimaan. Keskimääräinen vierailuaika verkkosivuilla ei kuitenkaan tue hitaan lukemisen ajattelumallia. Esimerkiksi NY Timesin sivuilla yhden käyttäjän keskimääräinen vierailuaika on ollut 19,3 minuuttia kuukaudessa (Burn-Murdoch, 2012). Toisin sanoen päivittäinen vierailuaika NY Timesin sivuilla on 39 sekuntia.

Hidas journalismi, hidas ruoka ja hidas matkustaminen ovat kaikki vastareaktioita modernin maailman muuten nopealle liikkeelle (Honore, 2007). The New York Timesin kirjoittaja Michael Kimmelman on myös kirjoittanut taiteen hitaasta katsomisesta. Hänen tulkintojensa mukaan tunnettujen taidenäyttelyiden, kuten Louvren vierailijat eivät jää tutkimaan näytteillä olevia teoksia pidemmäksi aikaa. Louvre on enemmän suoritus, kuin kokemus. (Kimmelman, 2009) Valokuvanäytteilystä vastaavaa tietoa ei ole, mutta kenties valokuvan asema ei ole sen parempi. Sochi Project tekee tässä kuitenkin poikkeuksen. Se tuo hitauden verkkoon, katsojalle ja myös tekijälle.

3.1.3 Sochi Projekti

Sochi Projekti on valokuvaaja Rob Homstran ja kirjoittaja/filmintekijä Arnold Van Bruggen käynnistämä projekti. Vuoden 2014 olympialaiset järjestetään Venäjällä Sochissa, joka on täysin vailla minkäänlaista olympialaisiin vaadittavaa infrastruktuuria. Venäjä on käynnistänyt massiivisen rakennushankkeen missä maataloudesta elävä alue muutetaan olympiakyläksi ja tätä muutosta Horstran ja Van Bruggen ovat lähteneet taltioimaan. Sochi projektin rahoitus kerätään lahjoituksilla, koska noin neljä vuotta kestävä projekti on niin laaja ettei sellaisen

rahoittaminen ole mahdollista hollantilaisen sanoma- tai aikakauslehden toimesta. (Hornstra, Van Bruggen, 2009)

THE SOCHI PROJECT
ROB HORNSTRA / ARNOLD VAN BRUGGEN

Subscribe Netherlands Sign In

PHOTOGRAPHY

THUMBS
On the other side of the mountains from the Russian town of Sochi, where the Olympic flame will be lighted next year, a war is being waged.

ARTICLES

Living Dangerously in the North Caucasus

On the other side of the mountains from the Russian town of Sochi, where the Olympic flame will be lighted next year, a war is being waged. From the Caucasus' impenetrable forests and mountains, Islamist rebels are engaged in a struggle for independence from Russia, with the goal of forming the "Caucasus Emirate." The conflict is not confined to the North Caucasus, however. In recent years, attacks on an airport, a theater and the metro in Moscow have resulted in dozens of civilian casualties. After protests against the Vladimir Putin-Dmitri Medvedev leadership in Moscow in late 2011, the rebel leader Dokku Umarov announced that ordinary Russians would no longer be targeted. And since then, there have been no major terrorist attacks outside the North Caucasus. In the Caucasus itself, however, the violence continues unabated. According to the independent blog Caucasian Knot, in 2012 alone, about 600 people were killed in militant attacks and counterterrorism operations, and 500 were wounded. Russian President Vladimir Putin said in October that more than 300 were killed in the

ABOUT THE SOCHI PROJECT

Save slow journalism

In 2014, the Olympic Games will take place in Sochi, Russia. Never before have the Olympic Games been held in a region that contrasts more strongly with the glamour of the Games than Sochi. Just 20 kilometres away is the conflict zone Abkhazia. To the east the Caucasus Mountains stretch into obscure and impoverished breakaway republics such as Chechnya, North Ossetia and Chechya. On the coast old Soviet sanatoria stand shoulder to shoulder with the most expensive hotels and clubs of the Russian Riviera.

Kuvio 10. Sochi Projektin verkkosivut

3.2 Verkkoluettavat lehdet

Tähän asti olen käsitellyt erikseen verkossa julkaistavaa kuvaa ja fyysistä valokuvaa kuten Photo RAW -lehteä. Tablettien ja verkkosivujen sekä verkon nopeuksien kehityksen myötä ovat myös verkossa julkaistut lehdet yleistyneet. (Lund, 2013) Kuvion 11 Skateboarder-lehden avausnäky on esimerkki lehdestä, jossa tämän kaltainen toteutus on onnistunut. Kuviossa 11 esitetty kuva on lehden aloitusnäky ohjeineen. Lehden siirryttäessä navigaatio poistuu ja lehti avautuu koko näytölle.

Kuvio 11. Skateboarder lehden verkkojulkaisun aloitسنäkymä

Skateboarder Magazine on skeittauksen erikoislehti, joka julkaisi huhtikuussa 2013 ensimmäisen verkossa luettavan numeronsa. Lehti on tuottanut verkkojulkaisunsa mielenkiintoisella tavalla, joka tuo yhteen painetun lehden visuaalisuuden ja verkon tuomat edut. Verkkojulkaisu mahdollistaa esimerkiksi sisällön muuttumisen ja liikkuvan kuvan sekä äänen liittämisen osaksi artikkeleita. (Rondon, 2013)

Nykyään ammattitason kameroilla on mahdollista kuvata myös liikkuvaa kuvaa ja tämä on dokumentaarisessa taidevalokuvassa varteenotettava ilmaisukeino. Kameroiden kehityksen myötä valokuvan ja dokumentaarisen elokuvan raja on tiettyssä mielessä hämärtynyt. Dokumentaarisen taidevalokuvan omaksuma liikkuvan kuvan muoto ei kuitenkaan ole sama asia kuin dokumentaarinen elokuva (BroadcastEngineering, 2012). Voisiko liikkuvan kuvan käyttö taidevalokuvauksessa yhdistellä taidenäyttelyn, videoinstallaation sekä dokumentaarisen taidevalokuvan keinoja yhdeksi visuaalisesti näyttäväksi kokonaisuudeksi?

Verkossa julkaistut lehdet tuovat visuaalisuutensa lisäksi verkkoon myös hitaan lukutavan kulttuurin. Lehti toimii verkossa painetun version kaltaisesti, joten lukijalla on katsottavanaan yksi sivu kerrallaan. Olisiko dokumentaarisella taidevalokuvalla jotain opittavaa Skateboarder Magazinen kaltaisilta verkkolehdistä?

Videoleikkeiden sekä muuttuvan sisällön ansiosta on mahdollista elävöittää perinteistä sivunäkymää tavalla, joka palvelee digitaalisia lukulaitteita perinteisen lehtitaiton tavoin.

4 Teorian yhteenveto

Dokumentaarisen taidevalokuvan mahdollisuuksia ja nykytilaa pohdittaessa on syytä käydä läpi myös itse valokuvaa. Valokuvaa käydään läpi tässä opinnäytetyössä taiteen, historian ja nykyhetken kautta. On selvää, että verkon merkitystä ei pidä unohtaa, mutta taidevalokuva vaatii myös mielestäni jotain konkreettista. Toinen kappale tuo esiin valokuvan historiaa ja pohtii, mikä tekee dokumentaarisen taidevalokuvan. Dokumentaarinen taidevalokuva on Suomessa hyvässä nousussa ja kappaleessa perehdytään esimerkiksi Juuso Westerlundin valokuviiin. Lisäksi taidevalokuvaaja Timo Kellarannan haastattelussa pohditaan valokuvan taiteellisuutta.

Kolmannessa kappaleessa tutustutaan valokuvaan digitaalisessa ympäristössä. Valokuvien määrä on verkossa valtava ja sosiaalisen median myötä kuvien määrä kasvaa jatkuvasti. Taidevalokuvalle verkko asettaa haasteet, eikä vähintään siksi, että digitalisoitumisen myötä painettu media on murroksessa.

Aperturen kaltaiset julkaisut ovat hyvä esimerkki siitä, kuinka verkkoa hyödynnetään niin, että tulos on visuaalisesti näyttävä. Aperture sekä julkaisee lehteä että hyödyntää verkkoa niin, että ne tukevat toisiaan. Tähän suuntaan olisi Photo RAW:ta myös hyvä lähteä kehittämään. RAW Awardsien suunnittelussa pyrittiin luomaan pohjaa tälle mahdollisuudelle.

5 Photo RAW Awards 2014

Tässä luvussa esitellään Photo RAW Awards 2014 –projekti. Kyseessä oli verkkosivujen visuaalinen suunnittelu ammattikuvaajien valokuvakilpailulle. Tämä

projekti on toiminut pohjana tälle opinnäytetyölle. Asiakasprojekti on tehty Photo RAW -nimiselle julkaisulle.

5.1 Photo RAW

Photo RAW on itsenäisen kustantajan julkaisu, joka keskittyy dokumentaariseen valokuvaukseen, kuvajournalismiin ja taidevalokuvaan. Lehden ensisijaisena tavoitteena on tarjota julkaisupaikka pitkille kuvasarjoille ja laajoille kuvareportaaseille, joille ei nykymediassa ole juuri tilaa. (Photo RAW, 2012) Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa ja tarjoaa lukijoilleen korkealaatuisia tarinoita valokuvan keinoin, korkealaatuisessa julkaisussa. Photo RAW artikkelit julkaistaan rinnakkain suomeksi ja englanniksi samassa lehdessä ja lehteä myydään aina Japanissa saakka.

Kuvio 12. Photo RAW lehden vuoden 2013 ensimmäinen numero

5.2 RAW Awards

RAW Awards on Photo RAW:n uusi konsepti, josta on tarkoitus tulla jokavuotinen tapahtuma. Kyseessä on kansainvälinen ammattilaisille suunnattu valokuvakilpailu palkintoineen. RAW Awardsista julkaistaan myös erikoisnumero, jossa voittajat ja shorttilistalle päässeet esitellään lehden sivuilla. Ensimmäisen RAW Awardsin erikoisnumero oli suunniteltu julkaistavaksi alkuvuodesta 2014. Tämän takia vuoden 2013 kilpailu on nimeltään Photo Awards 2014. Muutokset aikatauluissa, sekä päätös uudistaa Photo RAW:n verkkosivut lehti uudistuksen yhteydessä siirsivät RAW Awardsien kilpailuajankohtaa kuitenkin vuodella. Alustavan suunnitelman mukaan RAW Awardsien sivut julkaistaan syksyllä 2014.

RAW Awardsien suunnittelu aloitettiin ajoissa siksi, että kilpailulla olisi paremmat edellytykset saada rahoitusta sekä sponsoreita. Kilpailu tarvitsee myös tuomareita. Alustavien suunnitelmien mukaan kilpailuun kutsutaan viisi kansainvälistä tuomaria. Tuomareiden osalta kilpailu vaatii myös aikataulutusta sekä järjestelyjä, koska jokainen tuomari asuu ja työskentelee eri maassa. Tavallaan tässä nousee myös esiin yksi asia, mitä verkko voi tarjota taidevalokuvalle. Vastaavanlaisen kilpailun järjestäminen ilman moderneja tietoliikenneyhteyksiä olisi haastavaa ellei mahdotonta.

5.3 Projektin vaiheet

RAW Awardsin suunnittelu käynnistyi alkuvuodesta 2013 jolloin Photo RAW:lle rekrytoitiin kaksi uutta graafista suunnittelijaa: Henna Heikkinen ja minä. Heikkisen tehtävänä oli suunnitella RAW Awardsin tunnus. Minun tehtävänäni oli suunnitella verkkosivujen visuaalinen ilme sekä rakenne.

Suunnittelun lähtökohtana oli tehdä visuaalisesti näyttävä sivusto, joka antaa tilaa valokuville, on visuaalisesti yhteensopiva Photo RAW -lehden kanssa ja toimii kaikilla alustoilla. Tämän vuoksi esimerkiksi typografiaan kiinnitettiin erityishuomiota. Koska sivujen haluttiin skaalautuvan myös mobiililaitteilla katsottiin, että esimerkiksi navigaation tekstin tulee skaalautua ja pysyä silti terävänä.

Näin suunniteltuna fontista täytyy olla käytössä webkit, joka mahdollistaa tekstin muuttumisen näyttökoon mukaan. Photo RAW -lehdessä oli uutena fonttina otettu käyttöön Gotham, mutta koska Gothamille ei ole olemassa webkittiä, päädyin valitsemaan Proxima Novan.

Gotham ja Proxima Nova ovat molemmat kirjaintyyppiltään groteskeja. Groteski on päätteetön ja viivoiltaan lähes tasavahva tyyli. (Itkonen, 2007) Yksi tunnetuimpia groteskeja on Helvetica ja se voidaan nähdä monissa liiketunnuksissa ympäri maailmaa. Gotham taas julkaistiin vuonna 2000 Hoefler & Frere-Jonesin toimesta ja siitä tuli erityisen tunnettu Barack Obaman vuoden 2008 presidentin vaalikampanjan myötä (Kuvio 13) (Rainbird, 2012).

Kuvio 13. Barack Obaman 2008 vaalikampanjan juliste

Photo RAW Awards 2014

Proxima Nova regular

Photo RAW Awards 2014

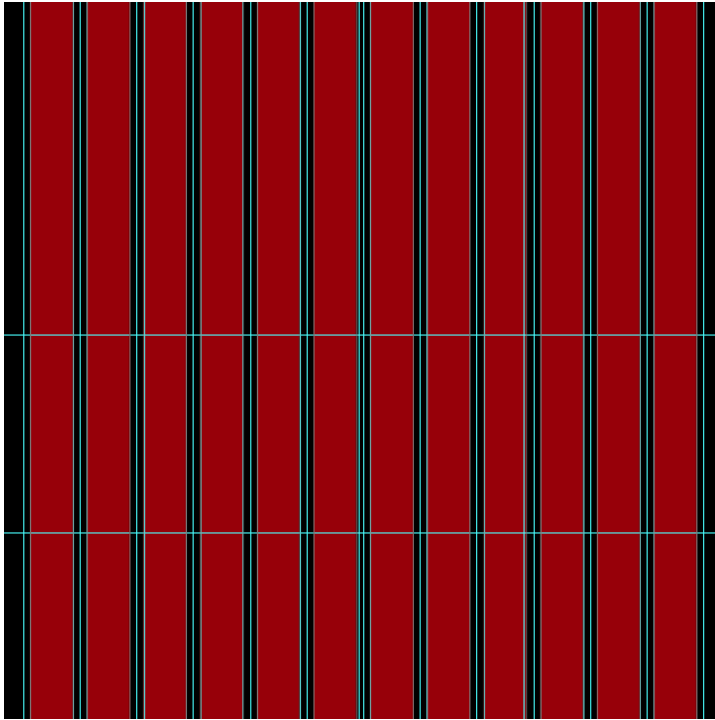
Gotham Narrow book

Kuvio 14. Proxima Nova ja Gotham fontit

Kuviossa 14 on esitetty molempien kirjainperheiden yksi leikkaus, mutta Gotham- kirjainperhe käsittää kokonaisuudessaan monta kymmentä eri tyylistä leikkausta ohuesta kapeaan sekä ohuesta lihavoituun (Typography.com, 2013). Niin ikään Proxima Novan kirjainperhe on kokonaisuudessaan laajempi, kuin mitä kuviossa neljätoista on näytetty (Mark Simonson Studio, 2013).

Proxima Nova julkaistiin vuonna 2005 Mark Simonsonin toimesta. Proxima Nova julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1994 nimellä Proxima Sans. Uudellen julkaisun taustalla oli Simonsenin tavoite yhdistää Futura ja Akzidenz Grotesk (Mark Simonson Studio, 2013). Akzidenz Grotesk julkaistiin 1898 ja se oli ensimmäinen laajalle levinnyt groteski, joka myös vaikutti moniin tuleviin groteskeihin. Futura taas on Bauer Foundryn vuonna 1927 julkaisema geometrinen groteski. Futura pyrki edustamaan modernismin tyyliä. (Itkonen, 2007). Alustavien suunnitelmien mukaan Proxima Nova sekä RAW Awardsien ilme tulee toimimaan pohjana Photo RAW:n omien verkkosivujen uudistuksessa.

Sivujen suunnitelmaa lähdettiin rakentamaan web-tuottaja Lauri Soinin kanssa. Pohjaksi valittiin 960 pikseliä leveä 12 palstainen gridi, mikä mahdollisti visuaalisten pohjien nopean muokkauksen toimiviksi sivuiksi. Tällä tavoin oli mahdollista testata eri elementtien toimivuutta projektin eri vaiheissa.

Kuvio 15. Raw Awardsien suunnittelupohja

Gridiin pohjautuvan suunnittelun ajatuksena on luoda eheä visuaalinen ja rakenteellinen tasapaino. Tällaisella ratkaisulla ulkoasu saadaan joustavammaksi ja visuaalisesti käyttäjäystävällisemmäksi.

(Friedman, 2007)

RAW Awards sivut toteutetaan myös Mobile First- ja Responsive design –periaatteet huomioiden. Responsiivisessa suunnittelussa sivusto osaa huomioida sisältöä näyttävän laitteen ominaisuudet. Mobile First -malli on osittain sama asia kuin Responsive design. Mobile first -ajattelu lähtökohtana on se, että verkkosivujen ja palveluiden suunnittelussa huomioidaan mobiililaitteet alusta pitäen. (Selovuo, 2012)

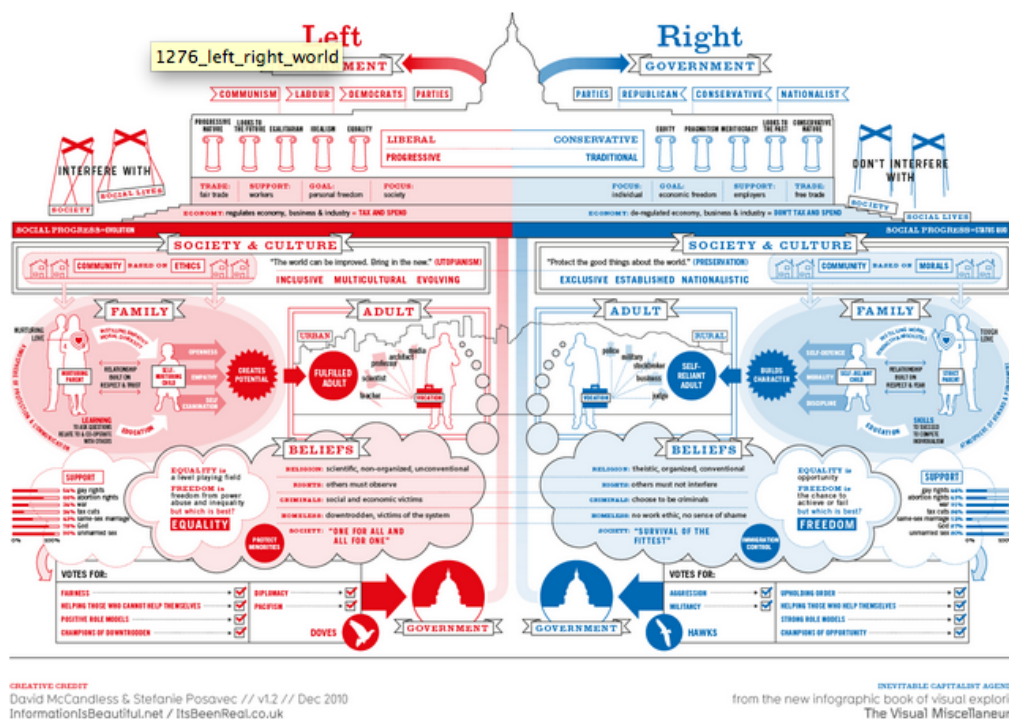
5.4 Visuaaliset valinnat

Modernissa visuaalisessa suunnittelussa selkeät vahvat elementit sekä vahva kuvien käyttö on tärkeässä roolissa. Merkkaukielten (HTML,CSS) ja selainten

kehitys on mahdollistanut sivustojen suunnittelun näiden periaatteiden mukaisesti. Lisäksi tekninen kehitys on tukenut tämän tyyppistä suunnittelua. Paremmat näytöt ja kosketusnäyttöjen yleistyminen tukevat myös ajatusmallia, missä tekstiä voidaan korvata kuvilla ja informaatiografiikalla. Informaatiograafikassa tieto pyritään kuvaamaan visuaalisesti tyylikkäästi ja ymmärrettävästi. Tästä esimerkkinä Kuvio 16. Yksi tunnetuimpia informaatiograafikkoja on David McCandless, joka tunnetaan esimerkiksi Information is beautiful –verkkosivustaan. (Information is Beautiful, 2013)

Information is Beautiful
ideas, issues, knowledge, data – visualized!

Home About Blog OurData Contact Books Help! Store

Kuvio 16. Information is beautiful –sivulta kuvaus poliittisesta vallasta Yhdysvalloissa

Suunnittelussa kiinnitettiin huomiota selkeään ja näkyvään navigaatioon, isoihin valokuviiin sekä konseptin sanalliseen esiintuloon. Etusivun oli tehtävä vaikutus ja samalla tuoda selkeästi esille mistä on kysymys. Kuvio 17:ssä esitetty RAW Awardsien etusivu on tuotantoon hyväksytty versio, mutta muutokset esimerkiksi sponsoreiden kohdalla ovat mahdollisia.

www.rawawards.com

PHOTO RAW 2014 AWARDS

SUBMIT PARTNERS JURY PHOTO RAW

The Photo Raw Award mission is to honor documentary photography and promote the appreciation of documentary photography, worldwide.

SUBMIT WORK

THE PHOTO RAW AWARD

The Photo Raw Award was established by Photo Raw Magazine and Nikon in an effort to find strong documentary photography from around the world. The purpose is to strengthen in depth documentary storytelling and to encourage photographers to work around time consuming and challenging topics. The Photo Raw Award conduct a bi-annual competition for professional and student photographers. The jury will look forward seeing compelling stories with a passionate and compassionate attitude.

OUR PARTNERS

Nikon INSTITUTE HS

Kuvio 17. Raw Awards etusivu

Väriyhdistelmä musta, valkoinen ja syaani valikoitui Photo RAW:n ilmeen pohjalta. Lisäksi koin, että valokuvan ollessa pääosassa vaihtoehdot pääväriksi ovat joko valkoinen tai musta. Valkoista kokeilimme myös, mutta päädyimme lopulta mustaan, koska koimme näin saavamme oikeanlaisen tunnelman aikaiseksi. Toiseksi väriksi valikoin luonnollisesti valkoisen ja huomioväriksi syaanin, jota käytetään esimerkiksi otsikoissa. Etusivun valokuvaan kokeilin myös erilaisia vaihtoehtoja. Yhtenä vaihtoehtona kokeilen myös voimakasta värivalokuvaa. Lopulta valitsin kuitenkin mustavalkoisen. En halunnut, että kuva tulisi ohjaa-

maan kilpailijoita liikaa ja koin, että voimakas värikuva saattaisi ohjata kilpailijoita. Halusin kuitenkin, että kuva olisi vaikuttava innostava ja kunnioitusta herättävä. On mahdollista, että Kuvion 17 kuva ei ole lopullinen. Kuva on kuitenkin tyyliältään sellainen, jota sivulla tullaan käyttämään. Kuvassa on tarina, jota katsoja ei täysin arvaa eikä kuvasta saa mielleyhtymää esimerkiksi johonkin humanitääriseen kriisiin. Maailman humanitaarisia tai sotilaallisia kriisejä yhtään väheksymättä koen, että taitava valokuvaaja osaa löytää tarinan myös lähiympäristöstään.

6 Loppuyhteenveto

Opinnäytetyöni suunnittelu lähti liikkeelle kiinnostuksesta valokuvaan ja sen tulevaisuuteen. Olen ollut tekemisissä valokuvan kanssa jo pitkään ja miettinyt toisinaan, kuinka valokuvaajan on mahdollista tulla toimeen lehtien levikkien laskiessa. Kysymyksen laajuuden vuoksi ja oman kokemukseni perusteella rajasin kysymyksen koskettamaan dokumentaarista taidevalokuvaa. Toisaalta en myöskään nähnyt tulevaisuutta huonona, vaan olin kiinnostunut mitä uusia keinoja valokuvalla on käytössä, ja voisinko kenties osaltani olla vaikuttamassa näiden keinojen hyödyntämisessä.

Löysin erinomaisia esimerkkejä, kuten Aperture, jotka luovat uskoa dokumentaarisen taidevalokuvan tulevaisuuteen. Oli myös mielenkiintoista huomata, että haasteista huolimatta valokuvan tekijät uskovat asiaansa ja tekevät sitä kaikesta huolimatta. Kansallisella tasolla See the Baltic Sea –kirjan joukkorahoitus, jota on kerätty sosiaalisen median ja verkon välityksellä oli myös mielenkiintoinen hanke. Toisaalta ihmettelen miksi Helsinki School ei ole panostanut omaan digitaaliseen ilmeeseen. Helsinki School on kuitenkin merkittävässä roolissa, kun ajatellaan suomalaisen taidevalokuvan tulevaisuutta. Mielestäni Photo RAW on myös merkittävä suomalainen valokuvataiteen ja kuvajournalismin julkaisu.

Saatuani toimeksiannon Photo RAW:lta suunnitella kansainvälisen valokuvakilpailun visuaalinen ilme, minulle tarjoutui tilaisuus päästä vastaamaan omaan kysymykseeni. Kyseinen projekti osoittautui suuremmaksi kuin arvasin. Vaikka työ on omalta osaltani valmis, on projektin julkaisua jouduttu siirtämään vuodela. Tähän on vaikuttanut osaltaan monet asiat, eikä vähintään se, että taidevalokuvalehden julkaisu on talkootyötä. Käytännössä suurin osa Photo RAW:ssa mukana olevista tekee työtä ilman rahallista korvausta. On rohkaisevaa, että alalla on ammattilaisia joille tekeminen on siitä saatavaa korvausta tärkeämpää. Se kuitenkin tarkoittaa myös sitä, että lehden teko tapahtuu päätoimen ohessa. Toisaalta lehti päätti samalla uudistaa omat verkkosivunsa. Tämä siirsi myös RAW Awardsien julkaisupäivää. Photo RAW:n uusissa sivuissa on tarkoitus käyttää RAW Awardseille valitsemani kirjainperhettä, Proxima Novaa, joten pääsin näin osaltani vaikuttamaan myös lehden omien verkkosivujen ulkoasuun.

Itse projekti osoittautui kuitenkin opinnäytetyön helpoimmaksi osuudeksi. Haasteita tarjosi esimerkiksi valokuvaajien haastattelut. Timo Kelarannan haastattelu onnistui hyvin. Tavoitteena oli kuitenkin saada myös Niklas Meltion haastattelu. Meltion kanssa olimme yhteydessä monen viikon ajan ja yritimme järjestää tapaamista. Meltio kiinnostui aiheestani siinä määrin, että halusi tavata henkilökohtaisesti, mutta vaikka yritimme sovittaa haastattelua hänen aikatauluihinsa sopivaksi emme siinä onnistuneet. Olen kuitenkin tyytyväinen, että Meltio koki aiheeni siinä määrin kiinnostavaksi, että oli halukas tapaamaan minut. Tämä kertoo minulle siitä, että aiheeni on ajankohtainen ja tutkimisen arvoinen. Lopuksi haastattelu Photo RAW:n päätoimittajan Hannamari Shakyan kanssa jäi myös toteutumatta.

Haastatteluiden epäonnistumisesta huolimatta uskon, että taidevalokuvan ja verkon kuvatulvan yhteentörmäykset eivät tule lähiaikoina väistymään. Tekni-
nen kehitys jatkuu ja lehtien levikki pienenee digitalisoituvassa maailmassa. Opinnäytetyöni ei kuitenkaan pyri olemaan kunnianosoitus valokuvalle vaan katsaus valokuvan tulevaisuuteen. Digitaalisen ympäristön mahdollisuudet ja merkitys tulevat luultavasti vain kasvamaan, mutta se ei tarkoita etteikö doku-

mentaarisen taidevalokuvan julkaisuille olisi sijaa. Tästä on osoituksena esimerkiksi See The Baltic Sea, dokumentaarisen taidevalokuvan kirja, joka rahoitettiin verkon ja sosiaalisen median avulla.

Lähteet

Aperture, 2013. <http://www.aperture.org/> Luettu 20.4.2013

Baer, Gourevitch, Matushaj, Ryan, Rose Shell 2013. Aperture Magazine 210. Spring 2013

BroadcastEngineering 05.09.2012. Canon HD Digital SLR Cameras Provide Documentary Filmmakers With Creative Freedom.

<http://broadcastengineering.com/canon-hd-digital-slr-cameras-provide-documentary-filmmakers-creative-freedom> Luettu 22.10.2013

Brook, Peter. Wired. 20.09.2010. New Web Platforms Make It Easy for You to Fund Photojournalism. <http://www.wired.com/rawfile/2010/09/new-web-platforms-make-it-easy-for-you-to-fund-photojournalism/> Luettu 1.10.2013

Burn-Murdoch, John 22.7.2012. The Guardian. US web statistics released for May 2012: which sites dominate, and where do we go for online news?

<http://www.guardian.co.uk/news/datablog/2012/jun/22/website-visitor-statistics-nielsen-may-2012-google#data> Luettu 22.10.2013

Constine, Josh 17.1.2013. Facebookers Feed Graph Search And Set A Record By Uploading 1.1B Photos On New Year's Day/Eve. Tech Crunch.

<http://techcrunch.com/2013/01/17/facebook-photos-record/> Luettu 15.5.2013

Friedman, Vitaly 14.04.2007. Designing With Grid-Based Approach. Smashing magazine. <http://www.smashingmagazine.com/2007/04/14/designing-with-grid-based-approach/> Luettu 20.5.2013

Iltä-Sanomat 22.3.2013. Vauva.fi:ssä kuohuu: Voiko turhempaa ammattia olla kuin valokuvaaja? <http://www.iltasanomat.fi/viihde/art-1288550432564.html> Luettu 11.9.2013

Information is Beautiful 2013. <http://www.informationisbeautiful.net/about/> Luettu 6.11.2013

Instagram 2013. <http://business.instagram.com/blog/> Luettu 22.10.2013

I Still Shoot Film 2013. <http://istillshootfilm.org/> Luettu 22.10.2013

Irvin, John 2012. Journal of Aesthetics & Art Criticism. Volume 70, Issue 1.

Itkonen, Markus 2007. Typografian käsikirja. 3., laajennettu painos. RPS-yhtiöt. Helsinki

Helsingin Sanomat 2013. Hitaampaa luettavaa. <http://www.hs.fi/aihe/hitaat/> Luettu 30.4.2013

Helsinki School 2013. <http://www.helsinkischool.fi/> Luettu 15.04.2013

Honore, Carl 2007. Slow – Elä hitaammin!. 2. painos. Bazar kustannus. Helsinki

Hornstra, Bob. Van Bruggen, Arnold 2009. The Sochi Project.

<http://www.thesochiproject.org/home/> Luettu 30.4.2013

Hänninen, Ville 2012. Köyhyyden kohokuvia. Photo RAW 19. Soul Creations. Helsinki

Kelaranta, Timo 2013. Valokuva taiteena. Haastattelu.

Kimmelman, Michael. 02.03.2009. At Louvre, Many Stop to Snap but Few Stay to Focus. The New York Times.

http://www.nytimes.com/2009/08/03/arts/design/03abroad.html?_r=0 Luettu 6.11.2013

Kokko, Karri 2010. Suomen Kuvalehti.

<http://suomenkuvalehti.fi/blogit/kohtaamisia/helsinki-school-syvallista-kamaa-vai-pinnallista-herkkua> Luettu 22.10.2013

Kuukka, Kari 2013. Journalistiliitto.

<http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2013/05/kolumnit/parhaat-kuvat-vaiillajulkaijaa> Luettu 01.05.2013

Lund, Jon. 03.10.2013. Why tablet magazines are a failure. Gigaom.

<http://gigaom.com/2013/10/06/tablet-magazines-failure/> Luettu 16.9.2013

Makkonen, Pekka 2010. Camera Pixela. Musta Taide, Helsinki

Mankkinen, Jussi 2012. Dokumentaarinen taidevalokuva teki pallun. Yle.

http://yle.fi/uutiset/dokumentaarinen_taidevalokuva_teki_paluun/6217818

Luettu 13.4.2013

Mark Simonson Studio 2013. Proxima Nova

<http://www.marksimonson.com/fonts/view/proxima-nova> Luettu 24.5.2013

Markkinaoikeus 2010. Dnro 267/09/M7.

<http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus/49554.htm>"<http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus/49554.htm> Luettu 10.4.2013

McCandless, David 2010. Tieto on kaunista. Nemo, Helsinki

Mesenaatti.me 2013. <http://mesenaatti.me/see-the-baltic-sea/> Luettu

26.10.2013

Metropolitan Museum of Art 2013. <http://www.metmuseum.org/en/about-the-museum/museum-departments/curatorial-departments/photographs> Luettu

22.10.2013

Musta Taide 2013. <http://mustataide.aalto.fi/> Luettu 11.4.2013

Paper Darts 2013. <http://paperdarts.org/about/> Luettu 24.5.2013

Plegens, Peter 2007. Newsweek. Volume 150, Issue 24

Prophotos 2013. Photography Glossary.

<http://www.profotos.com/education/referencedesk/glossary/glossarycthrud.shtml#sectD> Luettu 22.10.2013

Rainbird, David 2012.

Campaign font war: Gotham vs. Mercury. Salon Media Group.

http://www.salon.com/2012/07/23/gotham_vs_mercury_the_presidential_campaign%E2%80%99s_real_issues_salpart/ Luettu 22.5.2013

Richmond, Shane 19.8.2011. Instagram, Hipstamatic and the mobile photography movement. The Telegraph.

<http://www.telegraph.co.uk/technology/news/8710979/Instagram-Hipstamatic-and-the-mobile-photography-movement.html> Luettu 11.9.2013

Rondon, Michael. 17.04.2013. Skateboarder Magazine Goes Digital-First.

Folio. <http://www.foliomag.com/2013/skateboarder-magazine-goes-digital-first#.Umua7JQpalo> Luettu 10.9.2013

Selovuo, Kari 2012. Responsive web design ja Mobile first – Mitä ja miksi?

Creative Kilta. <http://kilta.sovelto.fi/creative/yleinen/responsive-web-design-ja-mobile-first-mita-ja-miksi/> Luettu 20.8.2013

Smith, Kevin. 28.09.2012. The 12 Best Social Networking Apps. Business Insider.

<http://www.businessinsider.com/best-social-media-apps-in-the-world-2012-9> Luettu 22.10.2013

Suomen freelancer-journalistit ry. ”Hampaatonta hommaa” 17.08.2012.

<http://www.freet.fi/uutiset/artikkeli/1088/> Luettu 11.10.2013

Suonpää, Juha 2011. Valokuva on IN. Maahenki, Helsinki

Typography.com 2013. Gotham.

<http://www.typography.com/fonts/gotham/overview/> Luettu 26.10.2013

World Press Photo 2013. <http://www.worldpressphoto.org/> Luettu 19.4.2013

Timo Kelarannan haastattelu 5.8.2013

Hyvä Ville,

Kiitos kirjeestä, jossa oli paitsi kysymys niin myös hyvin kohtelias kieliasu, arvostan sitä. Jotain kuvaani voit opinnäytetyössäsi käyttää kyllä, sovitaan myöhemmin mitä ja miten. Asun muuten Madridissa, ja täältä helteen keskeltä vastaan:

Mikä tekee valokuvasta taidetta? Kysymys on laaja, ja koetan vastata siihen ymmärrettävästi, on lähde- tai kaukaa liikkeelle. Taidekuva, yleensä, on yhtä vanha kuin Homo Sapiens -suku, tai voi se olla vanhempiakin. Kun silloin joskus kauan sitten maalattiin kiveen esim. eläinten kuvia, tehtiin se ihan samasta syystä kuin nykyään: toivottiin että voitaisiin vaikuttaa kohtaloihin. Siihen saadaanko riistaa, kuolemaan, ym. Nykyään käytössä on raha, mutta ajatus ei ole muuttunut. Oleellista tuossa kuvanteossa oli se, että kuvan teki käsi.

Valokuva on kuvana uusi tulokas, sen ikä on alle 200 vuotta. Oleellista siinä on se että käden rooli poistuu, tai vähenee, kuva syntyy melkein pelkästään silmän ja aivojen työnä. Kättä tarvitaan apukätenä. Oleellista on silmän työ.

Ihmisillä oli 1800 -luvun alkupuolesta lähtien vaikeuksia ymmärtää mikä kuva valokuva on. Tuo ihmettely jatkuu yhä, vaikka valokuva "virallisesti" on ajat sitten hyväksytty esim. taiteeksi. Ihmettely, ja vastustus, on ymmärrettävää, sillä koko kulttuuriperimämme soti tuollaista kuvaa vastaan, joka "syntyy itsestään". Käden rooli ei ole taiteesta kadonnut, ei tietenkään, ei kokonaan valokuvastaan. Esim. vaikka viulun- tai pianonsoittoa arvostetaan juuri siksi, että ne ilmentävän taiteen pitkää perinnettä. Valokuva on siis tullut taiteen alueelle omine ja uusine sääntöineen: käden taidot saavat jäädä vähemmälle huomiolle, pelkkä ajattelu riittää. Valokuva - taiteena tai yleensä vakavasti tehtynä - ei ole juuri muuta kuin ajattelua. Silmä tekee havaintoja, pää miettii, siten vähän koukistetaan etusormeja - ja kuva on valmis.

Ilahdun joka kerran, kun yhä, nykyään, kuulen epäileviä käsityksiä siitä, onko valokuva taidetta. Mielestäni nuo epäilyt ovat ymmärrettäviä. Kyselijä edustaa mainittua pitkää perinnettä. Esim. muuan taidemaalari hiljan ihmetteli asiaa. Hän saa raataa sananmukaisesti hiki selässä että saa kuvassa aikaan. Valokuvaaja pääsee vähemmällä. Itse olen omassa työssäni ihmetellyt ja ilmentänyt näitä asioita oikeastaan aina. Monissa valokuvissani on runsaasti piirroksen ja maalauksen ominaisuuksia. Aloitin piirtäjänä ja maalarina ennen kuin siirryin valokuvaan. Valinta oli vaikea ja "luonto" jollakin lailla sijoitti kuvani jonnekin valokuvan ja maalauksen puoliväliin.

Mutta siis: alun alkuun valokuva otti esim. perinteiset sommittelusäännöt omakseen sellaisinaan, mutta nykyään tilanne on toinen. Kuvia otetaan niin runsaasti ja niin moneen tarkoitukseen, että myös taidevalokuvan muotokieli on muuttunut. Se joustaa ja sallii melkein minkälaisen lähtökohdan tahansa. Silti sellainenkin kuvaustapa, joka käyttää sattumaa hyväkseen, ottaa samanaikaisesti myös vanhat säännöt huomioon. Tietyissä mielessä sommittelu ei voi kuolla, tai ainakaan niin kauan kuin luonto ei ole kuollut pois. Eikä maalaustaide voi kuolla ennen kuin ihmiseltä kädet ovat surkastuneet pois.

On olemassa kahdenlaisia, kahden perinteen kuvia, ja ne elävät samanaikaisesti. Kaikki tässä mainittu pätee myös muihin taidelajeihin, ajatellaan vaikka vaan millä lailla koneet ovat tulleet musiikkiin, mutta esim. vanhanaikainen rumpujensoitto ei ole kuolemassa.

Valokuva on taidetta kun se koskettaa vastaanottajaa niin että hän parhaassa tapauksessa muuttaa ajatteluaan. Tai havahtuu huomaamaan jotain mitä ei ennen ole tullut ajatelleeksi. Tai liikuttuu. Tulee galleriasta, museosta tms. ulos vähän eri ihmisenä. Selaista tapahtuu. Valokuvataiteilijalle tärkeintä on hankkia rutiini, työskennellä niin kauan että välineen ominaisuudet ovat hallussa. Sitten voi tehdä mitä vaan. No, tässä näitä ajatuksia oli. Kaikkea hyvää sinulle ja opinnoillesi!

Timo Kelaran

